

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

Factors affecting the public mind of Kanchanaburi Rajabhat University students

สรรรค์ชัย กิตติยานันท์* สุทธิพนธ์ ศรีบุญนาค* ยุพา ทองช่วง* สุภัตรา กันพร้อม* เกศลิน รัตนชัย**

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี 2) เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 ชุด โดยใช้หลักเกณฑ์ของการวิจัยเชิงปริมาณ กำหนดตัวแปรด้วยวิธีการเชิงนิรนัยในการนำแนวคิดจากทฤษฎีต่างๆ มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพิสูจน์ตัวแปรเชิงสหสัมพันธ์เพื่อสรุปอ้างอิง หาคำตอบด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความเป็นอิสระระหว่างตัวแปรเชิงกลุ่ม เพื่อนำมาใช้อธิบายผลการวิจัยที่ได้จากข้อมูลประกอบการอภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.3 มีอายุระหว่าง 18-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.0 ชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 39.0 ด้านอาชีพหลักผู้ปกครอง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ผู้ปกครองประกอบอาชีพ อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 36.3 ด้านรายได้ในครอบครัวพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ครอบครัวส่วนใหญ่มียาได้ 20,000-24,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.5 ส่วนพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกับทางมหาวิทยาลัย คณะฯ หรือเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์ โดยเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 43.4

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ได้แก่ ปัจจัยด้านเพื่อน ($\beta = 0.52$) ด้านสถานศึกษา ($\beta = 0.34$) ด้านทัศนคติ ($\beta = 0.13$) และด้านครอบครัว ($\beta = 0.13$) ตามลำดับ โดยตัวแบบดังกล่าวมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.84 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี พบว่า ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทุกด้าน โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงสุดได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติและครอบครัว ($r = 0.60$) ปัจจัยด้านสถานศึกษาและเพื่อน ($r = 0.58$) ปัจจัยด้านครอบครัวและสถานศึกษา ($r = 0.50$) ตามลำดับ

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผล การมีจิตอาสา

* อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

** อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการค้าปลีก คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ABSTRACT

The aims of this research were 1) to study factors affecting the public mind of Kanchanaburi Rajabhat University students and 2) to study the correlation between factors that affect the public mind of Kanchanaburi Rajabhat University students. The data consisting of 364 samples were collected based on quantitative research. The variables were defined using a deductive method. The questionnaire was created by various theories. The correlation statistic analysis was used for inferential analysis. Also, the multiple regression analysis was used for hypothesis testing involving with the independence of variables which explained the results and discussion of this research.

From this study, most were female with a percentage of 70.3, the ages were between 18-20 years old with a percentage of 47.0 Of these students 39.0 percent were freshmen and their parents' occupation are business owners/ traders with a percentage of 36.3. The family incomes were between 20,000-24,999 baht with a percentage of 25.5. Also, most students precipitated in university activities regularly with a percentage of 43.4%.

The results revealed that the factors affecting the public mind of Kanchanaburi Rajabhat University students showed in order were as accompanied by friends ($\beta = 0.52$), school ($\beta = 0.34$), attitude ($\beta = 0.13$) and family ($\beta = 0.13$) with the predictive power of 0.84. The correlation between factors that affect the public mind of Kanchanaburi Rajabhat University students were related significantly which showed the highest relationship was attitude with family ($r = 0.60$). The second was school with accompanied by friends ($r = 0.58$) and the third was family with school ($r = 0.50$).

Keywords: Factors affecting, public mind

1. บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมที่เป็นผลกระทบจากการหลั่งไหล ของวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่ประเทศทั้งทางสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยขาดการ คัดกรองและเลือกรับ วัฒนธรรมที่ดีงาม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน เนื่องจากวิถีชีวิต ที่เปลี่ยนไปทำให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและ สถาบันศาสนาซึ่งมีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดู ให้ ความรู้ ปลูกฝังศีลธรรมให้มีคุณภาพและจริยธรรมมีบทบาทน้อยลง ทำให้ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุ นิยมและบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้น มีงานวิจัยมากมายที่ชี้ให้เห็นถึงสังคมที่เป็นอันตราย ล่อแหลม ทำให้เด็กและ เยาวชนของไทย หมกมุ่น ชื่นชมหลงใหลกับค่านิยมทางสังคมที่เน้นวัตถุนิยมมากเกินไปจนเกิดความพอดี จนละเลยการ ยึด มั่นในศาสนาธรรม กระบวนการควบคุมปัจจัยสิ่งแวดล้อมรอบข้างที่เป็นพิษต่อเยาวชน นับวันจะ กระทำได้ ยากยิ่งขึ้นจนหลายเรื่องไม่สามารถควบคุมได้ (ศูนย์คุณธรรมและสถาบันรักลูก 2550 : 1) นอกจากนี้ยังมีข้อ ค้นพบว่า สภาพสังคมไทยในปัจจุบันเด็กและเยาวชนเกิดการเลียนแบบและการแสดง ออกไปในทิศทางที่ไม่ เหมาะสมและไม่สร้างสรรค์ เช่น ขาดการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุมีผล ขาดความอดทน ขาดความซื่อสัตย์

นอกจากนี้พฤติกรรมที่สังคมไทยคาดหวัง เช่น การจุนเจือ การช่วยเหลือ การเผื่อแผ่แบ่งปันประโยชน์เพื่อผู้อื่น การมีคุณธรรม การให้อภัย จิตสำนึกของคนที่มีจิตใจเสียสละสร้างสรรค์งานเพื่อส่วนรวมพบว่า มีการแสดงออกน้อย (โกวิทย์ พวงงาม 2550 : 3) อีกทั้งในส่วนของอาชีพ พบว่าคนที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร มีระดับคะแนนคุณธรรมสูงกว่าทุกๆ อาชีพ โดยอาชีพที่มีคะแนนคุณธรรมต่ำที่สุดคือ อาชีพนักศึกษากว่า 100 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน จากนั้นก็ลดหลั่นกันลงมาตามลำดับ คือ ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต โดยคุณธรรมด้านการมีสติสัมปชัญญะได้คะแนนต่ำสุด คือ 61.7 (ศูนย์คุณธรรมและสถาบันรักลูก 2550 : 141-142)

จิตอาสา เป็นคุณธรรม จริยธรรม ประการหนึ่งที่ต้องการมี หรือให้เกิดขึ้นใน สังคมไทย เนื่องจากความเป็นนามธรรมของคุณธรรมในด้านจิตอาสา มีน้อย เข้าใจและปฏิบัติได้ ไม่ยาก เพียงแค่ออกแรง หรือบริจาคทรัพย์ก็ถือได้ว่ามีจิตอาสาแล้ว (ศูนย์คุณธรรมและสถาบันรักลูก 2550 : 155) จิตอาสา หมายถึง ความสำนึกของบุคคลที่มีต่อสังคมส่วนรวม โดยการเอาใจใส่ และการช่วยเหลือผู้ที่มีจิตอาสาจะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่อาสาทำประโยชน์เพื่อ ส่วนรวม เช่น การเสียสละเงิน สิ่งของ เวลา แรงกาย และสติปัญญาเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม โดยไม่หวังผลตอบแทน (พระไพศาล วิสาโล 2544; มิชิตา จำปาเทศ รอดสุทธิ, 2550 อ้างถึงใน ฌรัฐนิชากร ศรบริบูรณ์ 2550 : 2)

การพัฒนาจิตอาสา คือ การสนับสนุนให้คนไทยมีการแสดงออกของความมีจิตอาสา ในเชิงพฤติกรรม ให้มากขึ้นและอย่างสม่ำเสมอ เพราะการได้แสดงออกซึ่งจิตอาสาที่เป็นรูปธรรม คือ แบบฝึกหัดที่จะทำให้คนได้ทำหน้าที่ซึ่มซบคุณค่าของจิตอาสาก่อให้เกิดการปรับตัวเอง ให้สอดคล้องกับสิ่งที่เรียกว่า จิตอาสา จิตอาสาที่แสดงออกเป็นพฤติกรรมที่ชัดเจน คือ แบบฝึกหัด ที่จะทำให้ทักษะของการปฏิบัติตามคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งถึงระดับของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อทักษะมากขึ้น ความเข้าใจต่อแนวคิดที่เป็นรากฐานของคุณธรรมด้านนั้นๆ ก็จะมีมากขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับของคุณธรรมตามแนวคิดของ Lawrence Kohlberg (อ้างถึงใน นริศรา ริชาร์ดสัน 2546 : 59)

เมื่อพิจารณาถึงภาพรวมของสังคมไทยในปัจจุบัน จะพบว่ามี การลดความสำคัญ ในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมลงเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม คุณสมบัตินี้ด้านจิตอาสาที่สามารถ เข้าใจง่ายและปฏิบัติได้ไม่ยาก จึงควรนำมาช่วยเหลือสังคมของคนไทย ดังนั้น เด็กและเยาวชนทั้งในปัจจุบันและในอนาคต จึงควรได้รับการปลูกฝัง จิตอาสา และพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งการมีจิตอาสาให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล และควรได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก ซึ่งผู้ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็ก คือ บิดา มารดา ครูอาจารย์และเพื่อน รวมทั้งสื่อ หากบุคคลเหล่านี้ ได้ถ่ายทอดความมีจิตสำนึกที่ดี มีจิตสำนึกต่อส่วนรวมให้แก่เด็กอย่างสม่ำเสมอ เด็กก็จะซึ่มซบเอาคุณลักษณะที่ดีนี้ติดตัวไป ที่สำคัญการศึกษาควรมุ่งเน้นที่การสร้างจิตสำนึก ภายใน คือ การพัฒนาจิตใจที่เป็นรากฐานของความเป็นมนุษย์ไม่ควรเน้นที่ การพัฒนาเพื่อ ความสำเร็จในวิชาชีพที่ปราศจากพื้นฐานทางจริยธรรม การให้ การศึกษาแก่เยาวชน ควรหยุดสร้าง จิตสำนึกที่นิยมในวัตถุ แต่เน้นการสร้างจิตสำนึกในทางจริยธรรมให้หนักแน่น เข้มแข็งยิ่งขึ้น (สุพจน์ ทราญแก้ว 2546 : 55)

มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ที่มุ่งพัฒนาบัณฑิตให้มีทั้งความรู้ ความสามารถควบคู่กับคุณธรรม จริยธรรม โดยมีนโยบายมุ่งเน้นให้นักศึกษามีจิตอาสา การจัดการเรียนการสอน จึงมิได้มุ่งเพียงความรู้ความชำนาญในเชิงวิชาการและวิชาชีพเท่านั้น นักศึกษา

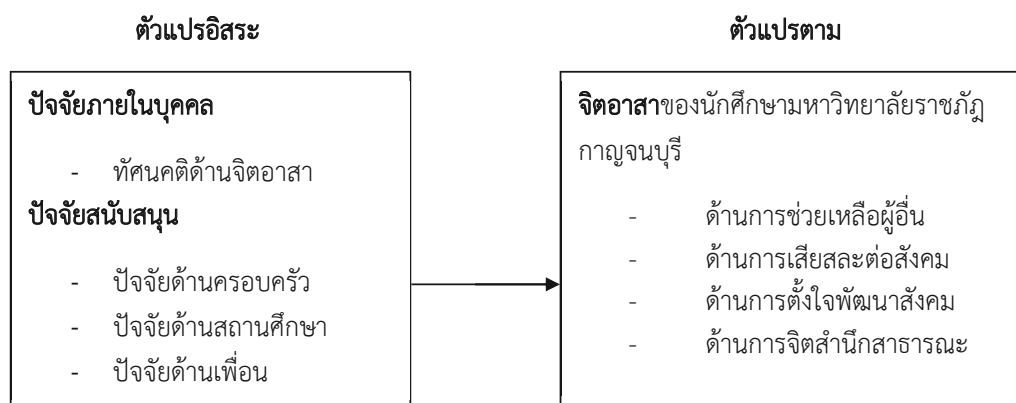
ของมหาวิทยาลัยยังได้รับการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปด้วย โดยการผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจิตอาสาเป็นคุณธรรมที่นักศึกษาได้รับการปลูกฝังเช่นกัน ทั้งในชั้นเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ของคณะวิชา และของมหาวิทยาลัย แต่อย่างไรก็ตาม การสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับจิตอาสาจากที่กล่าวมาทั้งหมดอาจยังไม่ได้เป็นปัจจัยที่จะทำให้ให้นักศึกษามีพฤติกรรมอาสาที่ยั่งยืนและเป็นคุณธรรมประจำตัวได้ ดังนั้นผู้วิจัยตระหนักถึงปัจจัยอื่น ๆ ร่วมด้วย ทั้งนี้ได้มีการพิจารณาบนฐานทฤษฎีความสอดคล้องระหว่างบุคคลและสภาพแวดล้อม ที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมเมื่อเกิดความสอดคล้องกันขึ้นระหว่างสิ่งที่บ่งชี้ลักษณะส่วนบุคคล อาทิเช่น ประสบการณ์ความสามารถ ความต้องการหรือแรงจูงใจกับสภาพแวดล้อมที่เกื้อกูล ที่สอดคล้องทั้งสองปัจจัยจึงทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ขึ้น ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เพื่อจะได้ทราบถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีต่อจิตอาสาว่ามีลักษณะใด ปัจจัยใดที่มีผลต่อการพัฒนาจิตอาสาของนักศึกษามากที่สุด เพื่อเป็นประโยชน์ในการชี้แนะแนวทางการส่งเสริมจิตอาสาที่เหมาะสมแก่นักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

2. กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องจิตอาสาของ ญัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550) และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง อาทิเรื่อง จิตสำนึกสาธารณะ ของ สุพจน์ ทรายแก้ว (2546) รวมถึงเรื่อง จิตสังคม และจิตสำนึกทางปัญญาของ อรพินทร์ ชูชม อัจฉรา สุขารมณ และ อุษา ศรีจินดารัตน์ (2549) มาบูรณาการจนสร้างเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

3. วิธีดำเนินงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Studies) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจหาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็นลำดับดังนี้

รูปแบบวิธีวิจัย

ผู้ศึกษามีที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา 2 แห่ง ประกอบด้วย

1. การศึกษาจากข้อมูลเอกสาร (Documentary Study) เป็นการศึกษาเอกสารทั้งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เช่น เอกสารและข้อมูลจากสำนักทะเบียนและประมวลผล และศูนย์คอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ข้อมูลจากตำราวิชาการ บทความรายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาจากข้อมูลภาคสนาม (Field Study) เป็นการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติของ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ปีการศึกษา 2556 จำนวน 3,938 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน 2556) เมื่อคำนวณด้วยสูตรดังกล่าวตามวิธีของ Taro Yamane (อ้างถึงใน พิชญานี กิติกุล, 2549, หน้า 106) จากประชากรจึงกำหนดประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (n) จำนวนทั้งสิ้น 364 คน ที่ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (e) 5 เปอร์เซ็นต์

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อการศึกษาครั้งนี้ใช้ วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีโอกาสดังสถิติ (Probability sampling) โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ในแบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งฝ่ายตามคณะวิชาของนักศึกษาเพื่อให้มีการกระจายของกลุ่มตัวอย่างไปในทุกคณะวิชา จากนั้นในแต่ละคณะวิชา ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างตามสะดวก (convenience sampling technique) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างที่ต้องการในการวิจัยต่อไป

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

คณะ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
คณะครุศาสตร์	1,660	153
คณะวิทยาศาสตร์	272	25
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	331	31
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	779	72
คณะวิทยาการจัดการ	896	83
จำนวนรวม	3,938	364

ที่มา: (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2556)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยได้ศึกษา สาเหตุของการมีจิตอาสา ส่วนใหญ่มีสาเหตุหลักที่สำคัญอยู่ 2 ประเด็น คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ทศนคติด้านจิตอาสา ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครอบครัว, สถานศึกษา, เพื่อน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดประเด็นสาเหตุของพฤติกรรมจิตอาสาทั้ง 2 ประเด็น มาเป็นตัวแปรตามในการศึกษาครั้งนี้ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลของ เพศ, อายุ, ชั้นปี, อาชีพของบิดา-มารดาหรือผู้ปกครอง, รายได้ในครอบครัว, การเข้าร่วมกิจกรรมตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตอาสา ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมจิตอาสา เป็นคำถามเชิงประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ ปฏิบัติสม่ำเสมอ ปฏิบัติบ่อยครั้ง ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัติน้อยครั้ง ปฏิบัติน้อยที่สุด

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีกระบวนการและขั้นตอน ดังนี้ ศึกษาทฤษฎี เอกสาร บทความ ตำรา รวมถึงการรวบรวมวรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการมีจิตอาสา รวบรวมและเรียบเรียงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสอบถามโดยยึดหลักความมีประสิทธิภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ทั้งด้านเนื้อหาและความเหมาะสมในการนำแนวคิดและทฤษฎีมาใช้ในการตั้งคำถาม นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและปรับปรุงจนมีความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ภาค กศ.บป. จำนวน 30 คน เพื่อดูว่าข้อคำถามมีความชัดเจนเหมาะสมหรือไม่ โดยมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.865 หมายความว่า ค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ของการมีจิตอาสาของนักศึกษา ได้แก่ เพศ, อายุ, ชั้นปี, อาชีพของบิดา-มารดาหรือผู้ปกครอง, รายได้ในครอบครัว, การเข้าร่วมกิจกรรม
2. นำแบบสอบถามที่เสร็จแล้วมาบันทึกข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่บันทึกแล้วมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นซึ่งสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean : \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติเพื่อสรุปอ้างอิง (Inferential Statistics) โดยหาคำตอบด้วยการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรร่วมกับการหาเมตริกความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4. ผลการวิจัย

4.1 ลักษณะทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ผลจากการวิจัยสามารถสรุปข้อมูลทั่วไปได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70.3 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 29.7 ในด้านอายุกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมาคืออายุระหว่าง 20-22 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.5 และมีอายุ 23 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.5 ตามลำดับ ชั้นปีที่กำลังศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 39.0 ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 31.3 ชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 23.9 ชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 3.3 และชั้นปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 2.5 ด้านอาชีพหลักผู้ปกครอง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ผู้ปกครองประกอบ

อาชีพ อาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 36.3 รองลงมาได้แก่ รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 28.6 อาชีพ การเกษตร/ประมง คิดเป็นร้อยละ 23.6 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 6.6 และอื่นๆ คิดเป็น ร้อยละ 4.9 ตามลำดับ ด้านรายได้ในครอบครัวพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ครอบครัวส่วนใหญ่มี รายได้ 20,000-24,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.5 รองลงมาครอบครัวมีรายได้ 10,000-14,999 บาท คิดเป็น ร้อยละ 21.4 ครอบครัวมีรายได้ 25,000-29,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.2 ครอบครัวมีรายได้ 15,000- 19,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.6 ครอบครัวมีรายได้ 5,000 -9,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.3 ครอบครัวมี รายได้ 30,000-34,999 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.8 ครอบครัวมีรายได้ 35,000 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.8 และครอบครัวมีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับการเข้าร่วมกิจกรรมกับทาง มหาวิทยาลัย คณะฯ หรือเข้าร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์ โดยเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 43.4 รองลงมา ได้แก่ เข้าร่วมกิจกรรมแต่ไม่บ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.6 และไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมใดๆ คิดเป็น ร้อยละ 25.0 ตามลำดับ

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อปัจจัยที่มีผลต่อจิตอาสา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดตัวแปรอิสระจำนวน 2 ตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับการมีจิตอาสาของนักศึกษา ได้แก่ ปัจจัย ภายใน ปัจจัยสนับสนุน และการมีจิตอาสา โดยสามารถสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

4.2.1 ปัจจัยภายใน

การประเมินปัจจัยปัจจัยด้านทัศนคติที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่าใน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (Mean = 4.28 และ SD. = 0.66) โดยปัจจัยที่ได้รับการประเมินสูง ในสาม ลำดับแรกได้แก่ ฉันคิดว่าความขยันหมั่นเพียรจะทำให้คน ประสบความสำเร็จ (Mean = 4.49 และ SD. = 0.58) คนที่เสียสละต่อผู้อื่นเป็นผู้น่ายกย่อง (Mean = 4.47 และ SD. = 0.59) และคนที่มีความเมตตาต่อ เพื่อนมนุษย์และสัตว์โลกเป็นผู้ที่น่าชื่นชม (Mean = 4.44 และ SD. = 0.61) ตามลำดับ และที่ได้รับการ ประเมินน้อยที่สุด ได้แก่ ฉันรู้สึกมีความสุขเมื่อต้องร่วมกิจกรรมพัฒนามหาวิทยาลัย คณะและกิจกรรมภายใน ชุมชน (Mean = 3.94 และ SD. = 0.73)

4.2.2 ปัจจัยสนับสนุน

ได้แก่ ปัจจัยต่างๆในการสนับสนุนการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จาก การศึกษาพบว่าในภาพรวมนักศึกษา ได้รับการสนับสนุนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 และเมื่อ พิจารณาเป็น รายด้าน กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 การได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 และการได้รับการสนับสนุนจาก เพื่อนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

สรุปได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี มีปัจจัยสนับสนุนอยู่ในระดับมาก โดยได้รับ การ สนับสนุนจากครอบครัวมากที่สุด รองลงมาการสนับสนุนจากเพื่อน และการสนับสนุนจากจากสถานศึกษา ตามลำดับ

4.3 ผลการประเมินการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

ผลการประเมินการมีจิตอาสาของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.83 และ SD. = 0.71) ส่วนปัจจัยที่ได้รับการประเมินมากที่สุด ได้แก่ ด้านเสียสละต่อสังคม (Mean = 4.21 และ SD. = 0.75) ด้านจิตสำนึกสาธารณะ (Mean = 4.03 และ SD. = 0.74) ด้านการตั้งใจพัฒนาสังคม (Mean = 3.97 และ SD. = 0.75) และด้านการช่วยเหลือผู้อื่น (Mean = 3.83 และ SD. = 0.71) ตามลำดับ

4.4 การทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ซึ่งผู้วิจัยตรวจสอบคุณสมบัติระหว่างปัจจัยในแต่ละคู่ว่ามีความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใดด้วยการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรรวมกับการหาเมตริกความสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรแต่ละคู่ ก็เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สูงจนเกิด ปัญหาการร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) รายละเอียดแสดงตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

	ทัศนคติ	ครอบครัว	สถานศึกษา	เพื่อน	ช่วยเหลือผู้อื่น	เสียสละต่อสังคม	พัฒนาสังคม	จิตสำนึกสาธารณะ
ทัศนคติ	1.00	0.60	0.41	0.36	0.44	0.51	0.44	0.37
ครอบครัว		1.00	0.50	0.47	0.43	0.59	0.53	0.47
สถานศึกษา			1.00	0.58	0.59	0.54	0.79	0.54
เพื่อน				1.00	0.44	0.53	0.74	0.75
ช่วยเหลือผู้อื่น					1.00	0.43	0.50	0.41
เสียสละต่อสังคม						1.00	0.66	0.54
พัฒนาสังคม							1.00	0.71
จิตสำนึกสาธารณะ								1.00

ผลการวิจัยพบ ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี อย่างมีนัยสำคัญทุกด้าน โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงสุดได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติและครอบครัว ($r = 0.60$) ปัจจัยด้านสถานศึกษาและเพื่อน ($r = 0.58$) ปัจจัยด้านครอบครัวและสถานศึกษา ($r = 0.50$) ตามลำดับ

4.5 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการพรรณนาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี รายละเอียดแสดงตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	0.03	0.12		0.28	0.78
ทัศนคติ	0.16	0.03	0.13	4.97	0.00
ครอบครัว	0.12	0.03	0.13	4.42	0.00
สถานศึกษา	0.30	0.02	0.34	12.24	0.00
เพื่อน	0.41	0.02	0.52	19.26	0.00

$R^2 = 0.84$

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ได้แก่ ปัจจัยด้านเพื่อน ($\beta = 0.52$) ด้านสถานศึกษา ($\beta = 0.34$) ด้านทัศนคติ ($\beta = 0.13$) และด้านครอบครัว ($\beta = 0.13$) ตามลำดับ โดยตัวแบบดังกล่าวมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.84

ผลการศึกษาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เมื่อใช้คะแนนการมีจิตอาสาเป็นตัวแปรตาม พบว่า ปัจจัยด้านเพื่อน ด้านสถานศึกษา ด้านทัศนคติ และด้านครอบครัว สามารถอธิบายการมีจิตอาสาได้ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีด้านการช่วยเหลือผู้อื่น

	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	0.47	0.26		1.82	0.07
ทัศนคติ	0.27	0.07	0.20	3.78	0.00
ครอบครัว	0.05	0.06	0.05	0.86	0.39
สถานศึกษา	0.44	0.06	0.43	7.97	0.00
เพื่อน	0.09	0.05	0.10	1.87	0.06

$R^2 = 0.40$

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ด้านการช่วยเหลือผู้อื่น ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ($\beta = 0.43$) และด้านทัศนคติ ($\beta = 0.20$) ตามลำดับ โดยตัวแบบดังกล่าวมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.40

ตารางที่ 5 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ด้านการเสียสละต่อสังคม

	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	-0.23	0.27		-0.84	0.40
ทัศนคติ	0.28	0.08	0.18	3.64	0.00
ครอบครัว	0.33	0.06	0.28	5.38	0.00
สถานศึกษา	0.23	0.06	0.19	3.87	0.00
เพื่อน	0.23	0.05	0.22	4.58	0.00

$R^2 = 0.48$

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ด้านการเสียสละต่อสังคม ได้แก่ ด้านครอบครัว ($\beta = 0.28$) ด้านเพื่อน ($\beta = 0.22$) ด้านสถานศึกษา ($\beta = 0.19$) และด้านทัศนคติ ($\beta = 0.18$) ตามลำดับ โดยตัวแบบดังกล่าวมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.48

ตารางที่ 6 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ด้านการตั้งใจพัฒนาสังคม

	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	-0.09	0.15		-0.57	0.57
ทัศนคติ	0.06	0.04	0.05	1.51	0.13
ครอบครัว	0.04	0.03	0.04	1.27	0.20
สถานศึกษา	0.58	0.03	0.57	17.75	0.00
เพื่อน	0.34	0.03	0.38	12.12	0.00

$R^2 = 0.79$

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ด้านการตั้งใจพัฒนาสังคม ได้แก่ ด้านสถานศึกษา ($\beta = 0.57$) และด้านเพื่อน ($\beta = 0.38$) ตามลำดับ โดยตัวแบบดังกล่าวมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.79

ตารางที่ 7 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ด้านการมีจิตสำนึกสาธารณะ

	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
(Constant)	-0.02	0.12		-0.20	0.85
ทัศนคติ	0.03	0.03	0.02	0.83	0.41
ครอบครัว	0.04	0.03	0.03	1.31	0.19
สถานศึกษา	-0.03	0.03	-0.03	-1.29	0.20
เพื่อน	0.97	0.02	0.94	44.13	0.00

$R^2 = 0.90$

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ด้านการมีจิตสำนึกสาธารณะ ได้แก่ ด้านเพื่อน ($\beta = 0.94$) โดยตัวแบบดังกล่าวมีอำนาจการพยากรณ์เท่ากับ 0.90

5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี

5.1 ปัจจัยภายใน

ปัจจัยดังกล่าว ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดในการศึกษาดังนี้ คุณงามความดีในตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การทำได้ดี ความคิดที่ไม่เห็นแก่ตัว และแนวโน้มในการกระทำความดี จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อทัศนคติอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเรื่องคุณงามความดีในตนเองและผู้อื่น เห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าความขยันหมั่นเพียรจะทำให้คนประสบความสำเร็จ มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และเห็นด้วยว่าคนที่เสียสละต่อผู้อื่นเป็นผู้ที่น่ายกย่อง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ความคิดที่ไม่เห็นแก่ตัว เห็นได้จากคนที่มีความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์โลก เป็นผู้ที่น่าชื่นชม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 นั้นหมายความว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อในการทำได้ดีมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และมีแนวโน้มในการกระทำความดี ดังนั้น จึงเป็นพื้นฐานทางจิตใจที่ดีโดยเกิดขึ้นจากความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกภายในตัวเด็กและเยาวชนที่จะนำมาประเมิน ไตร่ตรองแล้วแสดงพฤติกรรม

ออกมา สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bandura ที่กล่าวว่าปัจจัยด้านความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของทัศนคติที่กำหนดลักษณะและทิศทางของพฤติกรรมขึ้นอยู่กับว่าคุณคิดจะมีทัศนคติในเรื่องความดีงามมากเพียงใด และมีแนวโน้มหรือความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมนั้น มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้สอดคล้องกับ ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และ สังคม สัจจร (2543 : 13) สำนึกที่เกิดจากภายในเป็นการครุ่นคิด ไตร่ตรองของคนแต่ละคนในการพิจารณาตัดสิน เชิงการให้คุณค่าและความดีงาม

5.2 ปัจจัยสนับสนุน

ภาพรวมปัจจัยสนับสนุนที่ส่งผลต่อจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 นอกจากนี้ผลการศึกษความสัมพันธ์ระหว่าง การสนับสนุนกับการมีจิตอาสา พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีจิตอาสา แสดงว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากก็จะมีจิตอาสาเหมือนกัน โดยนำมาอภิปรายเป็นประเด็น ดังนี้

การสนับสนุนจากครอบครัว ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดการได้รับการสนับสนุนจาก บุคคลในครอบครัว ไว้ดังนี้ ความรักความห่วงใย การดูแลเอาใจใส่ และคำแนะนำหรือชมเชยในการแสดงจิตอาสา จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 และพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมากที่สุด แสดงว่าเด็กและเยาวชนที่ได้รับการทุนการศึกษาฯ ได้รับการรักความห่วงใย การดูแลเอาใจใส่ และคำแนะนำหรือชมเชยในการแสดงพฤติกรรมจิตอาสาจากครอบครัว สอดคล้องกับ อรพินทร์ ชูชม อัจฉรา สุขารมณ และ อุษา ศรีจินดารัตน์ (2549 : 53)

การสนับสนุนจากสถานศึกษา ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดการได้รับการสนับสนุนจาก บุคคลในสถานศึกษา ไว้ดังนี้ การได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาในการจัดกิจกรรม การได้รับคำแนะนำ การเอาใจใส่ ยกย่องชื่นชมจากอาจารย์ในการสนับสนุนให้แสดงพฤติกรรมจิตอาสา จากการศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 แสดงว่านักศึกษา ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากสถานศึกษาให้นักเรียนทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ให้คำแนะนำและอบรมสั่งสอน การเอาใจใส่ยกย่องชื่นชมจากอาจารย์ และผู้บริหารมหาวิทยาลัย เนื่องจากสถานศึกษาถือเป็นสถาบันทางสังคมที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็น ระบบ และทำหน้าที่ให้การศึกษ อบรมสั่งสอนให้เยาวชนเป็นผู้ที่มีความรู้ มีอุปนิสัยที่ดีงาม และ ยกย่องชมเชยผู้ที่กระทำความดี ส่งผลให้เด็กและเยาวชนเกิดจิตอาสา สอดคล้องกับหลักการ จัด การศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2545 ที่กำหนดว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนา คนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ ญัฐนิชากร ศรีบริบูรณ์ (2550 : 142-144)

การสนับสนุนจากเพื่อน ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดการได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน ไว้ดังนี้ การได้รับความช่วยเหลือวัสดุสิ่งของหรือร่างกาย คำแนะนำ กำลังใจหรือยกย่องในการ แสดงพฤติกรรมจิตอาสา จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 แสดงว่านักศึกษา ได้รับการสนับสนุนจากเพื่อนด้านการ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันไม่ว่าจะเป็นด้วยวัสดุสิ่งของหรือร่างกาย ให้คำแนะนำในการทำสิ่งที่ดีมี ประโยชน์ให้คำปรึกษาเวลาเพื่อนมีปัญหาและกำลังใจ ยกย่องชมเชยเมื่อเพื่อนทำความดี จึงส่งผลต่อพฤติกรรมจิตอาสา สอดคล้องกับ อนุศักดิ์ จินดา (2548 : 101-102)

ปัจจัยสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว สถานศึกษา เพื่อน เป็นปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกที่มากกระตุ้น และสร้างสิ่งจูงใจในการให้ความรัก ดูแลเอาใจใส่ อบรมชี้แนะสั่งสอน การช่วยเหลือสิ่งต่างๆ และการที่ผู้รับได้รับข้อมูลที่ใช้ในสถานการณ์หนึ่งๆ อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ Thoits (1982 : 146) และ สุจิตรา โอพารากิจวานิช (2547 : 7)

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตัวแปรที่ส่งผลในระดับสูง ได้แก่ ปัจจัยด้านเพื่อน ซึ่งมีอิทธิพลอย่างสูงต่อตัวนักศึกษาด้วยกัน ทั้งนี้เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยรุ่น การทำกิจกรรมจิตอาสาจะได้ผลอย่างดียิ่ง หากเกิดจากการจูงใจในนักศึกษาร่วมกันทำเป็นหมู่คณะ
2. ในส่วนปัจจัยด้านสถานศึกษา เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษา ดังนั้นเป็นหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะมุ่งเน้นให้การศึกษาและความเข้าใจที่ดีเพื่อให้นักศึกษามีแรงจูงใจที่จะทำกิจกรรมจิตอาสาให้เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีจิตอาสาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี โดยศึกษาในเชิงลึกโดยการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้นำมาผลการศึกษาที่ได้มากำหนดแผนการดำเนินงานในการพัฒนานักศึกษา ต่อไป
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น ประชากรทั่วไปด้านเศรษฐกิจ ปัจจัย ภายใน เช่น ภูมิหลังของครอบครัว และปัจจัยสภาพแวดล้อม เช่น อิทธิพลของ ตัวแบบ ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (20 -26เมษายน2550). การพัฒนาสังคมไทยวันนี้กับคุณธรรมและจิตสำนึกที่ หายไป. **วารสาร สยามรัฐวิจารณ์**, 54 (30), 3.
- ณัฐนิชากร ศรบริบูรณ์. (2550). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุของจิตอาสาของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายใน **โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นริศรา ริชardtสัน.(2546). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดธาตุทอง เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาจิตวิทยาการศึกษา.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิชญานี กิตติกุล.(2549). **วิธีวิจัยทางธุรกิจ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพบลูย์ วัฒนธรรมศิริ, และ สังคม สัจจร. (2543). **สำนึกไทยที่พึงปรารถนา**. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์เดือนตุลา ศูนย์คุณธรรมและสถาบันรักลูก. (2550). **ฉันจะเปลี่ยนโลกใบนี้ให้มีแต่รอยยิ้ม ในโครงการการ พัฒนาคุณธรรมในชุมชน** . กรุงเทพฯ: บริษัท รักลูกแพมิลี่กรุ๊ป จำกัด.
- สุจิตรา โอหารกิจวานิช. (2547). **การสนับสนุนทางสังคมกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนมัธยม ศึกษาตอนต้น จังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาพัฒนาสังคม.มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุพจน์ ทรายแก้ว. (มกราคม-มิถุนายน 2546). **จิตสำนึกสาธารณะ การก่อรูปและกระบวนการ เสริมสร้าง. วารสารเพชรบุรีวิทยาลัย**, 4, 55.
- สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน. (2556). **ข้อมูลงานทะเบียน**. มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
- อรพินทร์ ชูชม อัจฉรา สุขารมณ และ อุษา ศรีจินดารัตน์ (2549). การวิเคราะห์ปัจจัยทางจิตสังคมที่สัมพันธ์กับจิตสำนึกทาง ปัญญาและคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทย. **วารสารพฤติกรรมศาสตร์**. 12 (1).
- อนุศักดิ์ จินดา. (2548). **ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดสระบุรี**. ปริญญาโทมหาบัณฑิต.คณะศึกษาศาสตร์, สาขาการวิจัย และ สถิติทางการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร,
- Thoits, P. A. (June, 1982). Conceptual, Methodological and Theoretical Problem in Studying Social as a Buffer against Life Stress. **Journal of Health and Behavior**, 23(3), 145-15